

PRIJEDLOG SMJERNICA JAVNIH POLITIKA

TEMATSKA MREŽA: „STEM kao pokretač društva“

Akronim STEM dolazi nam iz engleskog jezika, a označava znanost (science), tehnologiju (technology), inženjering (engineering), te matematiku (mathematics).

STEM edukacija obuhvaća rješavanje problema na način da kombinira sva dosadašnja znanja, sposobnosti kritičkog i logičkog razmišljanja, detaljnu analizu, te učenje kroz metodu pokušaja i pogreške i princip „uradi sam“. Naglasak je na interdisciplinarnosti, usvajanju i primjeni znanja, razvoju vještina, stavova, te samostalnosti u različitim STEM područjima. Budući da STEM stručnjaci nastaju kao produkt sustava koji nije dovoljno usmjeren prema potrebama današnje ekonomije, cilj neformalnog STEM obrazovanja je jačanje vještina koje se mogu primijeniti na suvremenom tržištu rada.

Ovaj dokument nastao je u sklopu projekta “Znanost spaja ljude” (UP.04.2.1.06.0014), a kreiran je na temelju provedenih ispitivanja javnog mnijenja i suradnje stručnjaka na projektu. Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda, a vrijeme provedbe projekta je 28.10.2020. – 28.10.2023. Cilj je stvaranje umreženog djelovanja svih relevantnih dionika u svrhu stvaranja poticajnog okruženja za razvoj i unapređenje STEM područja u Hrvatskoj. Nositelj projekta je Udruga FabLab (Zagreb), a partneri na projektu su: Arhitektonski fakultet (Zagreb), Fakultet strojarstva i brodogradnje (Zagreb), Institut Ruđer Bošković, Udruga CARPE DIEM (Karlovac), Astronomsko društvo Višnjan, Udruga Profesor Baltazar (Zagreb), Hrvatsko interdisciplinarno društvo, Udruga za popularizaciju tehničke kulture “Mehatronik” (Zagreb), Otvorena računalna radionica „Svi smo protiv“ (Zagreb), Zadruga ZEZ (Zagreb), te Krapinsko-zagorska županija.

Kako bi se ispitalo javno mnijenje, održane su 3 fokus grupe (18.2.2021., 30.6.2021., 17.12.2021.) na kojima je sudjelovalo 12 osoba iz različitih struka i na različitim pozicijama; kreirane su različite verzije anketnih upitnika za opću populaciju, OCD-e koji se bave

STEM-om, odgojno-obrazovne djelatnike, te popularizatore znanosti. Anketna ispitivanja provedena su na sljedećim grupama: opća populacija podijeljena na 4 regije (Zagreb, Rijeka, Split, Osijek; N=200 iz svake regije, 18-65 godina); OCD-i koji se bave STEM-om u Hrvatskoj (korišten je adresar udruga koje se bave STEM područjem u RH, a koji je kreiran u sklopu projektnog elementa 1 “Jačanje partnerstva organizacija civilnoga društva i uključivanje novih članica i članova tematske mreže”; upitnik je poslan na više od 1.500 mail adresa); odgojno-obrazovni djelatnici (11.4. do 16.5.2022.; korištena je interna baza FabLaba, partneri i suradnici su prosljeđivali anketni upitnik odgojno-obrazovnim djelatnicima) - u osnovnim školama, u srednjim školama, i na visoko-obrazovnim institucijama; popularizatori znanosti (postavljen upitnik u Facebook grupu “Mreža popularizatora znanosti” koja je na dan postavljanja upitnika brojila 976 članova; upitnik poslan na 654 e-mail adrese popularizatorima znanosti na Festivalu znanosti koji se održavao diljem Hrvatske; partneri i suradnici su prosljeđivali anketni upitnik popularizatorima znanosti).

Promišljanje javnih politika diskutirano je na nekoliko razina:

Strateška razina

- Donošenje Strateškog plana, koji govori o uključivom pristupu, interdisciplinarnoj otvorenosti razvoja STEM > STEAM, ali i šire
- Uključivanje svih relevantnih aktera raznih ministarstava posebno sa aspekta sinergije znanosti i umjetnosti, ali i ostalih (npr. sport, (društveno) poduzetništvo, i dr.), kao dio trećih prostora u RH
- Definirati topologiju umrežavanja pojedinih razina s ciljem provođenja strateških i razvojnih ciljeva, nacionalni think tank, regionalni razvojni centri, područni provedbeni centri, lokalni prostori dostupnosti na razini mjesta (ili susjedstva u većim urbanim gradovima)
- Definirati razine nacionalne obveza, te ukazati lokalnim samoupravama i zajednicama na potencijal i potrebu ulaganja

- S ciljem kontinuiranog strateškog promišljanja i unapređenja prema izazovima budućnosti osnovati nacionalno tijelo ili organizaciju za ovo područje

Razvojna razina

- Poticati regionalne razvojne centre, te prema strateškom planu i tematske centre vezane ili za pametne specijalizacije, ili prostorne specifičnosti (npr. udaljena područja, područja posebne skrbi i sl.)
- Razvijati mrežu područnih operativnih centara
- Razvijati mrežu lokalnih prostora dostupnu mladima u manjim mjestima samostalno ili kao dio trećih prostora (u mogućoj interakciji sa drugim društvenim i/ili kulturnim i/ili sportskim sadržajima)

Operativna

- Potaknuti stvaranje lokalnih ekosustava otvorenih prema svim dionicima i područjima interesa (obrazovanje, civilni sektor, zainteresirani realni sektor)
- Poticati lokalne samouprave na prepoznavanje dionika, potreba, i potencijala
- Poticati otvorenu i odgovornu komunikaciju s medijima s ciljem uključivanja većeg broja mladih
- Koristiti i iskoristiti, trajno ili privremeno neiskorištene ili napuštene prostore, potaknuti civilno društvo na stvaranje sadržaja kako bi se aktivirao prostorni potencijal i možda time privedo konačnoj svrsi
- Dodao bi jos dosadasnja promisljanja vezana za održivost, odnosno tocke koje nisu ovdje spomenute... a koje smo do sada promisljali, isko sam vecinu dotaknuo mozda ne eksplicitno... npr sinergiju sa skolama

Smjernicam se željelo pokriti sve ključne dionike prema principima četverostruke ovojnice, a koji su prepoznati i kao dionici, ali i usmjereno prema prepoznatim vrijednostima (SDG), ili načinu poticanja kreativnosti i inovacija (interdisciplinarnost).

Prijedlog smjernica 6 javnih politika je slijedeći:

1. Sinergija institucionalnog i izvaninstitucionalnog obrazovanja koje provode OCD-ovi

Kada nas netko pita odakle nam neko znanje, teško ćemo reći što je došlo iz škole, što učenjem u hodu, što praćenjem društvenih aktualnosti, što iz životnog iskustva... Učimo cijeli život na različite načine, a tu sinergiju učenicima mogu donijeti OCD-ovi kroz svoje aktivnosti koje se nadovezuju na formalno obrazovanje koje je temelj svakog društva. Uloga svakog temelja je jasno definirana struktura koja može primiti različite vrste nadogradnje. Tu nadogradnju mogu pružiti OCD-ovi koji se lakše prilagođavaju novim pristupima i donose novitete kroz neformalne kanale. OCD-ovi pružaju priliku korisnicima da se okušaju u rješavanju stvarnih problema, timski i multidisciplinarno, približavajući im tako stvarne uvjete

rada u modernom društvu.

2. Interes suradnje medija i organizacija civilnog društva

U prošlosti su informacije prenosili mudraci, potom knjige, a danas su to različiti mediji i društvene mreže. Za svaku priču je potrebno dvoje – dionik i narator. Kako bi svima približili fascinantni dosezi moderne znanosti i tehnologije potrebno je uzajamno razumijevanje i uvažavanje dionika i naratora, odnosno znanstvenika i novinara. Strukovna društva (OCD-ovi) mogu odigrati ključnu ulogu u ovom procesu. Novi, direktni, kanali komunikacije s javnošću – društvene mreže – zahtijevaju prilagodbu svih

nas novim načinima informiranja i komuniciranja., ali i razvoj vještina prepoznavanja točnih informacija.

Zajednički cilj i medija i znanstvenika je prenijeti poruku javnosti, što jednostavniju, ali točnu i provjerenu.

3. Poticanje interdisciplinarnosti kroz aktivnosti organizacija civilnog društva

Vrijeme renesansnih genija je iza nas. No i vrijeme „fahidiota“ je također prošlo. Specijalizirana znanja sa širokim pregledom i razumijevanjem globalnog konteksta, kao i slojevitosti problema, ključne su kompetencije za rješavanje problema 21. stoljeća. Stoga je važno usmjeravati mlade i izlagati ih interdisciplinarnosti, kako bi aktivno i kontinuirano radili na proširenju vlastitih znanja i vještina, te time osigurali i osobnu konkurentnost na tržištu rada. Suradnja OCD-ova iz različitih područja otvara nove vidike, kako članovima OCD-ova, tako i korisnicima njihovih programa.

4. Organizacije civilnog društva i globalni ciljevi održivog razvoja (SDG)

Nijedan čovjek nije otok. Mnogi problemi lokalne razine dio su globalnih izazova s kojima se nosi čovječanstvo. Krilatica misli globalno, djeluj lokalno, danas je jasno artikulirana kroz ciljeve održivog razvoja za čije ostvarenje svatko od nas može dati svoj doprinos. OCD-ovi su prava mjesta na kojima se pojedinci mogu informirati, osvijestiti i uključiti u njihovo rješavanje kroz razmjenu iskustava i znanja kako na lokalnoj tako i na nacionalnoj, ali i globalnoj razini.

5. Suradnja organizacija civilnog društva sa lokalnom samoupravom

Mnoge velike stvari počnu kao lokalne priče, rode se sinergijom stanovništva nekog područja. Europska povelja o lokalnoj samoupravi polazi od načela da je lokalna samouprava osnova demokratskog sustava putem koje se ostvaruje pravo građana na neposredno sudjelovanje u vlasti. OCD-ovi su jedan od načina na koji stanovnici mogu postati aktivni građani te kroz svoje ideje i aktivnosti doprinijeti razvoju lokalne zajednice. Na ovoj razini počinje i međusobno povezivanje OCD-ova s lokalnom školom (formalnim obrazovanjem), lokalnim medijima, lokalnim firmama i sl.

6. Interes realnog sektora u radu organizacija civilnog društva

Projekt SCOPE | Znanost spaja ljude | Science Connecting People

Udruga FabLab, Zagreb, scope@fablab.hr

Neopterećeni definiranim procesima i postojećim rješenjima, OCD-ovi mogu poslužiti kao izvor ideja za inovativna rješenja realnih problema, ali i postati generator razvoja novih proizvoda i usluga.

Europska unija
Zajedno do fondova EU

TEMA: Sinergija institucionalnog i izvaninstitucionalnog obrazovanja

TEZA: u svrhu jačanja STEM obrazovanja i omogućavanja cjeloživotnog učenja, te s ciljem kvalitetnijeg osposobljavanja za potrebe suvremenog tržišta rada, potrebna je kokreacija između institucionalnog i izvaninstitucionalnog obrazovanja

UVOD:

Hrvatsko formalno obrazovanje zasniva se na intenzivnom memoriranju činjenica, dok se znanost prezentira kao skup nepromjenjivih činjenica, što je jedan od razloga zašto većina učenika formalno obrazovanje završava s pogrešnom predodžbom o tome kako svijet zapravo funkcionira, jer se učenike nedovoljno potiče na razvijanje kritičkog promišljanja. Upravo zbog toga, programi neformalnog STEM obrazovanja moraju biti mjesto za razmišljanje, pokušaje i pogreške i inspiriranje kreativnosti. U neformalnom prostoru djeca su slobodna da istražuju, uče na svojim pogreškama, te otkrivaju vlastite skrivene talente. Benefit postoji također i za odgojno-obrazovne djelatnike koji zajedno s djecom mogu stjecati nova znanja i vještine, raditi na vlastitom cjeloživotnom učenju, te aktivnosti koje smatraju inspirativnima implementirati u vlastiti program rada. U suradnji s OCD-ima, odgojno-obrazovni djelatnici mogu nadograđivati sami sebe, usvajati nove metodologije i znanja, te naučeno prenijeti u škole. Djeca od toga imaju koristi jer dobivaju nove informacije, upoznaju se s drugačijim načinima učenja od uobičajenog, te njeguju kritičko razmišljanje.

Iako postoji predodžba da se u institucionalnom obrazovanju pokrivaju sva područja znanja, realnost je da zbog opširnosti programa i ostalih limitacija obrazovni sustav nema mogućnost obrade svih područja koja bi zanimala djecu i mlade, i koja prate suvremena dostignuća i trendove. U tome mogu značajno pomoći organizacije civilnog društva svojim znanjem, vještinama i novim metodologijama. Izvaninstitucionalno obrazovanje moglo bi pomoći nadograditi znanje stečeno tijekom formalnog obrazovanja, ali i pomoći implementirati nove metodologije u institucionalno obrazovanje.

DIONICI:

Pripadnici opće populacije (18-65 godina); odgojno-obrazovni djelatnici osnovnih i srednjih škola te visoko-obrazovnih institucija; popularizatori znanosti

ZAKLJUČAK:

U svijetu koji se rapidno mijenja iz dana u dan, od iznimne je važnosti ostati u toku s promjenama i zahtjevima modernog društva. Iako institucionalno obrazovanje nastoji pokriti sva bitna područja znanja, zbog opširnosti programa nije moguće detaljno obraditi sve ono što zanima djecu i mlade, niti ono što je relevantno za današnje tržište rada. Znanja stečena tijekom studija podloga su za ostvarenje radnog odnosa, ali usavršavanje započinje tek u interakciji s učenicima. Stoga se pojavljuje potreba za povezivanjem svih oblika obrazovanja, gdje cjeloživotno učenje i obrazovanje postaju neophodan cilj društva kao cjeline. Ne bi li se to postiglo, potrebna je praktična, proporcionalna i ravnopravna suradnja institucionalnog i izvaninstitucionalnog obrazovanja. Izvaninstitucionalno obrazovanje moglo bi pomoći nadograditi znanje stečeno tijekom formalnog obrazovanja, te implementirati nove metodologije u institucionalno obrazovanje. Mogući benefiti od sinergije institucionalnog i izvaninstitucionalnog obrazovanja su višestruki - razmjena informacija, načina razmišljanja i učenja, te raznih metoda kojima raspolažu organizacije civilnog društva itekako bi se mogla uklopiti u standardizirani kurikulum odgojno-obrazovnih ustanova. Programi neformalnog STEM obrazovanja moraju biti mjesto za razmišljanje, pokušaje i pogreške i inspiriranje kreativnosti. Kod STEM edukacije, naglasak je na interdisciplinarnosti, usvajanju i primjeni znanja, razvoju vještina, stavova, te samostalnosti u različitim STEM područjima. 75% ispitanika u provedenim fokus grupama smatra da je svrha popularizacije znanosti nadogradnja gradiva već naučenog u školi, kao i pružiti mogućnosti učenja na način koji škola ne pruža, dok rezultati ispitivanja javnog mnijenja pokazuju da preko 80% ispitanika smatra da se o STEM-u treba podučavati u svim obrazovnim institucijama. Potičući mlade da se zainteresiraju za STEM i buduće karijere započinju upravo u tim područjima, omogućilo bi napredak hrvatskog društva na svjetskom polju znanosti. Osim toga, budući da

izvaninstitucionalno obrazovanje ne mora nužno ljude svrstavati po dobnim skupinama, suradnja organizacija civilnog društva i odgojno-obrazovnih djelatnika prilika je za međusobnu suradnju mlađih i starijih, mogućnost novih aktivnosti koje se mogu implementirati u sustav, inspiriranje odgojno-obrazovnim djelatnicima da pronađu nišu koja ih zanima i za istu dobiju informacije, te se potiče kvalitetno i cjeloživotno učenje. U svemu tome veliku ulogu ima popularizacija znanosti koja potiče interdisciplinarnost, kreativnost i učenje kroz projekte. Svrha popularizacije znanosti je da se znanstvene ideje predstave tako da cjelokupna javnost može razumjeti osnove znanosti i shvatiti što znanost zapravo jest. Cilj provođenja aktivnosti popularizacije znanosti je zainteresirati ljude za znanost, omogućiti direktnu komunikaciju sa znanstvenicima i sudjelovanje u znanstvenim temama i metodama s ciljem poticanja interesa ljudi za znanstvene karijere, što će neophodno utjecati i na generalni razvoj gospodarstva i društva. Popularizacija znanosti uključuje široku lepezu aktivnosti, koje se generalno provode u neformalnom okruženju i na javnim mjestima kako bi bile pristupačne široj javnosti, u čemu popularizatori znanosti predstavljaju ključan čimbenik, zajedno s organizacijama civilnog društva koje su fleksibilnije i pristupačnije, brže se prilagođavaju konstantnim promjenama i lakše drže korak s aktualnim trendovima. Provedeno istraživanje pokazuje da ih se smatra podrškom cjelokupnom sustavu te pokretačima promjena.

TEMA: Interes suradnje medija i organizacija civilnog društva

TEZA: Organizacije civilnog društva, posebno strukovne organizacije, mogu odigrati ključnu ulogu u procesu razvoja vještina prepoznavanja točnih informacija. Direktni, kanali komunikacije s javnošću – društvene mreže – zahtijevaju prilagodbu svih dionika novim načinima informiranja i komuniciranja

UVOD:

Zajednički cilj i medija i znanstvenika je prenijeti poruku javnosti, što jednostavniju, ali točnu i provjerenu. U prošlosti su informacije prenosili mudraci, potom knjige, a danas su to različiti mediji i društvene mreže. Za svaku priču je potrebno dvoje – dionik i narator. Kako bi svima približili fascinantni dosezi moderne znanosti i tehnologije potrebno je uzajamno razumijevanje i uvažavanje dionika i naratora, odnosno znanstvenika i novinara.

DIONICI:

Pripadnici medija (18-65 godina); popularizatori znanosti

ZAKLJUČAK:

U svijetu koji se rapidno mijenja iz dana u dan, od iznimne je važnosti ostati u toku s promjenama i zahtjevima modernog društva. Iako institucionalno obrazovanje nastoji pokriti sva bitna područja znanja, zbog opširnosti programa nije moguće detaljno obraditi sve ono što zanima djecu i mlade, niti ono što je relevantno za današnje tržište rada.

TEMA: Poticanje interdisciplinarnosti kroz aktivnosti organizacija civilnog društva

TEZA: Važno je usmjeravati mlade i izlagati ih interdisciplinarnosti, kako bi aktivno i kontinuirano radili na proširenju vlastitih znanja i vještina, te time osigurali i osobnu konkurentnost na tržištu rada

UVOD:

Vrijeme renesansnih genija je iza nas. No i vrijeme „fahidiota“ je također prošlo. Specijalizirana znanja sa širokim pregledom i razumijevanjem globalnog konteksta, kao i slojevitosti problema, ključne su kompetencije za rješavanje problema 21. stoljeća. Suradnja OCD-ova iz različitih područja otvara nove vidike, kako članovima OCD-ova, tako i korisnicima njihovih programa.

DIONICI:

Djelatnici organizacija civilnog društva (18-65 godina); Djeca i mladi (4-18 godina); pripadnici opće populacije (18-65 godina); djeca i mladi (4-18 godina); odgojno-obrazovni djelatnici osnovnih i srednjih škola te visoko-obrazovnih institucija

ZAKLJUČAK:

U svijetu koji se rapidno mijenja iz dana u dan, od iznimne je važnosti ostati u toku s promjenama i zahtjevima modernog društva. Iako institucionalno obrazovanje nastoji pokriti sva bitna područja znanja, zbog opširnosti programa nije moguće detaljno obraditi sve ono što zanima djecu i mlade, niti ono što je relevantno za današnje tržište rada.

TEMA: Organizacije civilnog društva i globalni ciljevi održivog razvoja (SDG)

TEZA: Organizacije civilnog društva treba poticati da se bave globalnim ciljevima održivog razvoja i na njima temelje svoju održivost.

UVOD:

Nijedan čovjek nije otok. Mnogi problemi lokalne razine dio su globalnih izazova s kojima se nosi čovječanstvo. Krilatica misli globalno, djeluj lokalno, danas je jasno artikulirana kroz ciljeve održivog razvoja za čije ostvarenje svatko od nas može dati svoj doprinos. OCD-ovi su prava mjesta na kojima se pojedinci mogu informirati, osvijestiti i uključiti u njihovo rješavanje kroz razmjenu iskustava i znanja kako na lokalnoj tako i na nacionalnoj, ali i globalnoj razini.

DIONICI:

Djelatnici organizacija civilnog društva (18-65 godina); djeca i mladi (4-18 godina); pripadnici opće populacije (18-65 godina);

ZAKLJUČAK:

U svijetu koji se rapidno mijenja iz dana u dan, od iznimne je važnosti ostati u toku s promjenama i zahtjevima modernog društva. Iako institucionalno obrazovanje nastoji pokriti sva bitna područja znanja, zbog opširnosti programa nije moguće detaljno obraditi sve ono što zanima djecu i mlade, niti ono što je relevantno za današnje tržište rada.

TEMA: Suradnja organizacija civilnog društva sa lokalnom samoupravom

TEZA: Organizacije civilnog društva trebaju preuzeti ulogu kreatora lokalnih ekosustava uz podršku lokalne samouprave

UVOD:

Mnoge velike stvari počnu kao lokalne priče, rode se sinergijom stanovništva nekog područja. Europska povelja o lokalnoj samoupravi polazi od načela da je lokalna samouprava osnova demokratskog sustava putem koje se ostvaruje pravo građana na neposredno sudjelovanje u vlasti. OCD-ovi su jedan od načina na koji stanovnici mogu postati aktivni građani te kroz svoje ideje i aktivnosti doprinijeti razvoju lokalne zajednice. Na ovoj razini počinje i međusobno povezivanje OCD-ova s lokalnom školom (formalnim obrazovanjem), lokalnim medijima, lokalnim firmama i sl.

DIONICI:

Djelatnici organizacija civilnog društva (18-65 godina); djeca i mladi (4-18 godina); pripadnici opće populacije (18-65 godina);

ZAKLJUČAK:

U svijetu koji se rapidno mijenja iz dana u dan, od iznimne je važnosti ostati u toku s promjenama i zahtjevima modernog društva. Iako institucionalno obrazovanje nastoji pokriti sva bitna područja znanja, zbog opširnosti programa nije moguće detaljno obraditi sve ono što zanima djecu i mlade, niti ono što je relevantno za današnje tržište rada.

TEMA: Interes realnog sektora u radu organizacija civilnog društva

TEZA: Realni sektor ima interes u suradnji sa organizacijama civilnog društva na razvoju kvalitetnih ljudskih potencijala, ali i novih ideja s ciljem razvoja gospodarstva

UVOD:

Neopterećeni definiranim procesima i postojećim rješenjima, OCD-ovi mogu poslužiti kao izvor ideja za inovativna rješenja realnih problema, ali i postati generator razvoja novih proizvoda i usluga.

DIONICI:

Djelatnici organizacija civilnog društva (18-65 godina); poslodavci (18-65 godina); djeca i mladi (4-18 godina); pripadnici opće populacije (18-65 godina);

ZAKLJUČAK:

U svijetu koji se rapidno mijenja iz dana u dan, od iznimne je važnosti ostati u toku s promjenama i zahtjevima modernog društva. Iako institucionalno obrazovanje nastoji pokriti sva bitna područja znanja, zbog opširnosti programa nije moguće detaljno obraditi sve ono što zanima djecu i mlade, niti ono što je relevantno za današnje tržište rada.

KORIŠTENI IZVORI:

Izveštaj nakon provedene 3 fokus grupe u sklopu projekta Znanost spaja ljude, dr.sc. Kristina Careva, travanj 2022.

Zaključci s grupnih i individualnih rasprava u sklopu projekta Znanost spaja ljude, Izvor Rukavina, 2022.

Paar, D., Markičević, B., Brkljačić, M., Golebiowska, A., Trifunović, B., Vrhovski H., Duvnjak, K. (2022.): STEM u neformalnom obrazovanju za zanimanja 21. stoljeća. Zagreb: Bioteka – udruga za promicanje biologije i srodnih znanosti

Horvat, A., Lapat G. (2012.): Cjeloživotno obrazovanje učitelja. Andragoški glasnik Vol. 16, br. 2, str. 131-142. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/file/152007>

Vrana, R., Milovanović, I., Salopek, Ž. (2021.): Popularizacija znanosti u narodnim knjižnicama u RH. Zagreb: Vjesnik bibliotekara Hrvatske 64, 1(2021), 1-25. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/file/374789>

Dijanošić, B., Popović, K. (2013.): Curriculum Globale – program za učenje i obrazovanje odraslih. Andragoški glasnik: Vol. 17, br. 2, str. 101-116. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/file/171748>

Projekt SCOPE | Znanost spaja ljude | Science Connecting People

Udruga FabLab, Zagreb, scope@fablab.hr

Europska unija
Zajedno do fondova EU

